

Соціально-інформаційні структури у забезпеченні інновацій

Інноваційна доктрина та механізми реалізації правової інноваційної політики потребують поширення соціальної інформації, заснованої на якісних знаннях, здатності відповідних соціально-комунікаційних структур (СКС) – центрів, інтелект-центрів, медіатек, бібліотек, органів НТІ, інформаційно-мережових служб тощо – генерувати, обробляти та ефективно використовувати її у науково-інформаційних системах. В умовах розвитку технологій СКС поступово стають виробничою підсистемою інформаційної індустрії, постачальниками новітніх інформаційних продуктів та послуг, що містять у собі невичерпний інтелектуальний потенціал, зокрема:

- формують інформаційні ресурси, як традиційні, так і електронні;
- забезпечують збереження, конвертацію друкованих носіїв інформації в електронні архівації;
- створюють тематичні бази даних (БД), зведені електронні каталоги, банки нормативно-правових документів та ін.

СКС покликані забезпечити доступ і використання світових інформаційних ресурсів (ІР), формування корпоративних об'єднань бібліотечно-інформаційних ресурсів та інноваційних систем на міжнародному, національному, регіональному, галузевому і місцевому рівнях для поліпшення інформаційного середовища і перетворення його на інноваційне.

Усе частіше науковці наголошують на необхідності відповідного моделювання поведінки соціально-комунікаційних структур, окреслюють

стратегічні завдання освоєння нових практик інформаційного забезпечення (ІЗ) науки, технології, інновацій. Отже ІЗ має формуватися на засадах системної організації, концентрації та інтеграції інформаційних ресурсів відповідно до потреб науки, змісту функціонально-цільової взаємодії, встановлення умов створення єдиної техніко-технологічної бази ресурсів регіонально-галузових та національних інформаційних систем інноваційної діяльності. Таким чином, основні концепти системної організації інформаційного забезпечення інновацій полягають у єдності цілей (доступу до ІР); функціональній єдності (формування, обробка, розповсюдження ІР); системному управлінні інфопотоками і інноваційними ресурсами (кооперація, координація). Поглиблення і урізноманітнення комплексу ІР і запровадження їх в практику інноваційної діяльності має забезпечити задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб або держави. Це, у свою чергу, стимулюватиме розвиток різних форм інновацій інституціональних елементів інноваційного середовища та інноваційної інфраструктури, зокрема:

- діяльність технопарків (структурно-функціональне поєднання наукових досліджень, нововведень у науково-технологічній сфері);
- розвиток інноваційних структур (об'єднань, асоціацій, маркетингових, інформаційно-комунікаційних, юридичних, освітніх тощо);
- взаємозбагачення та вплив регіональних наук, технополісів, міст високих технологій та інших.

З огляду на це потребує обговорення і вирішення питання консолідації діяльності СКС у зведенні надвеликих масивів структурованої та неструктурованої інформації, зокрема, необхідності кооперації академічних і вузівських бібліографічних і технологічних служб у сфері аналізу і обліку ініціатив. Зокрема, фахівці-правники розуміють консолідацію як один із способів систематизації, цілі якого полягають в усуненні множинності нормативно-правових приписів; зведенні воедино всіх чинних нормативних положень, що регулюють окреме конкретне питання, їх уніфікації, а також

створенні у системі джерел права об'ємних нормативно-правових масивів за предметом правового регулювання. В інноваційних поняттях «консолідована інформація» належить до інформаційно-аналітичної діяльності СКС і розглядається як результат інформаційного аналізу з метою опрацювання й ефективного використання у процесах підтримки прийняття інноваційних рішень. Зміст поняття наближається до значень «зміцнення», «об'єднання», а особливість його полягає в здатності «означати і процес, і його результат, тобто стан». У цілому консолідація як комплексна процедура упорядкування та систематизації об'єктів різної природи, ефективний інструмент аналізу в інформатиці має забезпечувати синергетичну інваріантність, універсальність, взаємопов'язаність, єдність, адаптованість, різноманітність у процесі інноваційної діяльності.

Вищесказане орієнтує СКС на участь у колективних та індивідуальних грантах, національних наукових програмах, інтеграційних проектах міжнародного інформаційного обміну науковими ідеями для стимулювання соціально-економічних, науково-технологічних та інших змін та інновацій.

В інформаційній діяльності СКС поширення набуває ІЗ вирішення проблем правового регулювання інноваційної діяльності, кодифікація інноваційного законодавства, правового режиму інноваційної діяльності тощо. Зокрема, російська модель інформаційного забезпечення права поєднує елементи використаного програмного системного апарата пошуку інформації з повнотекстовими базами даних (БД) та банками знань (БЗ) і включає наступні блоки: російське федеральне законодавство; регіональне законодавство; міжнародне право; судова та арбітражна практика; інформаційні модулі за окремими галузями права; проекти законів; довідкові інформаційно-пошукові системи (ІПС), наприклад, «Гарант», «Кодекс», «Консультант Плюс», «ЮСІС». Додамо, ця модель вирізняється наявністю комфортності, можливістю замовлення пошуку рідкісних вузькоспеціальних документів, додатковими сервісами. А в Україні у галузі правової

інформатики активно використовується «Система баз даних і знань у галузі держави і права»

Інформаційне забезпечення інновацій також може розглядатися як сукупність законних, своєчасних, ефективних, цілеспрямованих і захищених процесів збирання, сприйняття, зберігання, переробки, передачі, надання, отримання і використання релевантної інформації з метою вирішення завдань правового регулювання інноваційної діяльності.

Усі інноваційні перспективи пов'язуються з використанням інформаційних технологій (ІТ), комп'ютеризацією, автоматизацією, інформатизацією та впровадженням високотехнологічних інформаційних систем і мереж. Прогрес у сфері ІТ стає чинником формування нового рівня інфосередовища, що забезпечує інтегрованість, інтерактивність, гнучкість та інтелектуалізацією новітньої технології, самого середовища та інноваційної діяльності людей.

Таким чином, інноваційні процеси активно впливають на розробку наукової доктрини, яка визначає трансформацію української правової науки, її зближення з правовим полем провідних країн, враховуючи національні наукові традиції. Це виступає об'єктивною основою діяльності СКС в інформаційному забезпеченні інноваційної інфраструктури.

Пасмор Юлія Вікторівна – канд. наук із соціальних комунікацій, молодший науковий співробітник НДІ ПЗІР

Шляхи формування національної інноваційної системи та удосконалення інноваційного законодавства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 11 листоп. 2011 р. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ прав. забезп. інновац. розв., Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого" ; редкол. : С. М. Прилипко, Ю. Є. Атаманова, Д. В. Задихайло. – Х. : НДІ ПЗІР, 2011. – 311 с.